

uatum, præsertim quando moneta, quæ reprobatur est alterius Principis, licet opinio Marantæ maximam sapiat æquitatem qua attenta dicerem, esse faciendam remissionem mercedis contra eundem Marantam, quando maximum damnum sentiret debitor, quod prudentis iudicis arbitrio relinquerem, quicquid etiam scribat Bertachin. de Gabell. 2. par. q. 25. nisi eadē Gabella a Principe pueniret, cui⁹ culpa mutatio monetæ fieret quo casu nō teneret debitor soluere, nisi de illa moneta.

68 Secundus casus est, quando moneta non est in totum reprobata, sed per edictum fuit † reducta ad certum valorem, prout factum fuit de anno 1587. 23. Iunij, & Romanorum temporibus primo bello punico mutatum fuisse nummi valorem tradit Plin. lib. 33 c. 3. & tunc licet optimi Principes ex prudentum consiliariorum voto soleant providere casibus contingentibus, prout factum fuit tempore illius edicti, Et Romanos apud Sallustium fecisse legimus, si tamen quæras quid de iure dicendum sit. Reperies Bald. hanc quæstionem tractantem in l. Acceptam. quæst. 17. C. de vsur. & dicit monetam recipi debere iuxta valorem currentem tempore solutionis, sed si mutatio fuit repentina, & creditor illam præsciuit tunc consulendum est debitori, aut mutata fuit ex intervallo, & debitor expendit, & in suos vsus conuertit, vel